

TYÖVOIMASELVITYS 2022
TERVEYSKESKUSTEN
HAMMASLÄÄKÄRITILANNE
LOKAKUUSSA

Suomen Hammaslääkäriliitto
Finlands Tandläkarförbund

TERVEYSKESKUSTEN HAMMASLÄÄKÄRITILANNE LOKAKUUSSA 2022

- Työvoimaselvitykset toteutetaan Suomen Hammaslääkäriliiton, sosiaali- ja terveysministeriön, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT:n yhteistyönä
- Vuoden 2022 kysely lähetettiin terveyskeskusten johtaville hammaslääkäreille, joilta tiedusteltiin työvoimatilanteesta keskiviikkona 5.10.2022
- Terveyskeskuksia oli yhteensä 108 (2021: 111), joista kaikista saatiin vastaus
 - 1 kuntayhtymä = 1 terveyskeskus
 - Vuonna 2005 suun terveydenhuollon palvelujen tuottajina oli vielä 254 terveyskeskusta
 - Huom! Tämä oli viimeinen kuntapohjainen työvoimaselvitys ennen suun terveydenhuollon siirtymistä hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023 alkaen
- Myös ostopalvelujen käyttöä ja ulkoistettujen hammashoitoloiden työvoimatilannetta selvitettiin

MÄÄRITTELYJÄ

- **Vaje**
 - Virkaan ei ole saatu vakituista hammaslääkäreitä, sijaista eikä myöskään vuokratyövoimaa
- **Vuokratyö**
 - Hammaslääkäriä on ostettu työvoimaa vuokraavilta yrityksiltä
- **Ostopalvelu**
 - Hammaslääkäripalveluja on ostettu yksityissektorilta tai toiselta terveyskeskukselta
- **Virka**
 - Käytetään virka-termiä, vaikka huomattava osa hammaslääkäreistä on työsuhteessa; synonyymina *vakanssi*

VAJEEN MÄÄRITTELY

- Vaje koostuu **kahdesta** eri osasta:
 - **Sijaisvaje** = vakinaisesti tai määräaikaisesti täytetty vakanssi, jonka haltija on tilapäisesti poissa työstä eikä sijaista saatu, vaikka tarvetta olisi ollut
Lasketaan: 2.3 (Hammaslääkärille ei saatu/saada sijaista)
 - **Ei viranhaltijaa** = virkaan tai toimeen ei ole saatu hammaslääkärinä eikä edes vuokratyövoimaa
Lasketaan: 3.1 (Virkaa/tointa ei hoida kukaan) + 3.3 (Virkaa/tointa hoitaa suuhygienisti) + 3.5 (Virka/toimi on jäädytetty, koska siihen ei ole saatu hammaslääkärinä)

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIEN VIRAT JA -TOIMET 5.10.2022 (SULUISSA 6.10.2021 LUVUT)

Kaikki virat ja toimet
1 971 (1 966)

Viran-/
toimenhaltija
työssä
1 558 (1 583)

Viran-/toimenhaltija
tilapäisesti poissa työstä
264 (250)

Virka tai toimi avoin
150 (132)

Sijaisia tai ei
sijaistarvetta
151 (174)

Vuokratyövoima
16 (13)

Sijaista haettiin
– ei saatu
96 (63)

Jäädetytty tai ei
tarvetta täyttää
33 (30)

Vuokratyövoima
29 (24)

Viralla / toimella
ei haltijaa
tai shg hoitaa
88 (78)

Lisäksi erikoishammaslääkäreiden vakansseja 242 (246), joista avoimena 27 (31)
+ ostopalvelut laskennallisina vakansseina: normaaliin toimintaan 133 (142), erikoishammashoittoon 18 (27), päivystykseen säännöllisen työajan ulkopuolella 28 (24)
+ ulkoistetut hammashoitolat laskennallisina vakansseina 126 yleishml (118) + 12 erikoishml (14)

TERVEYSKESKUSTEN ERIKOISHAMMASLÄÄKÄRIVAKANSSIT JA NIIDEN TÄYTTÖ 5.10.2022 (6.10.2021)

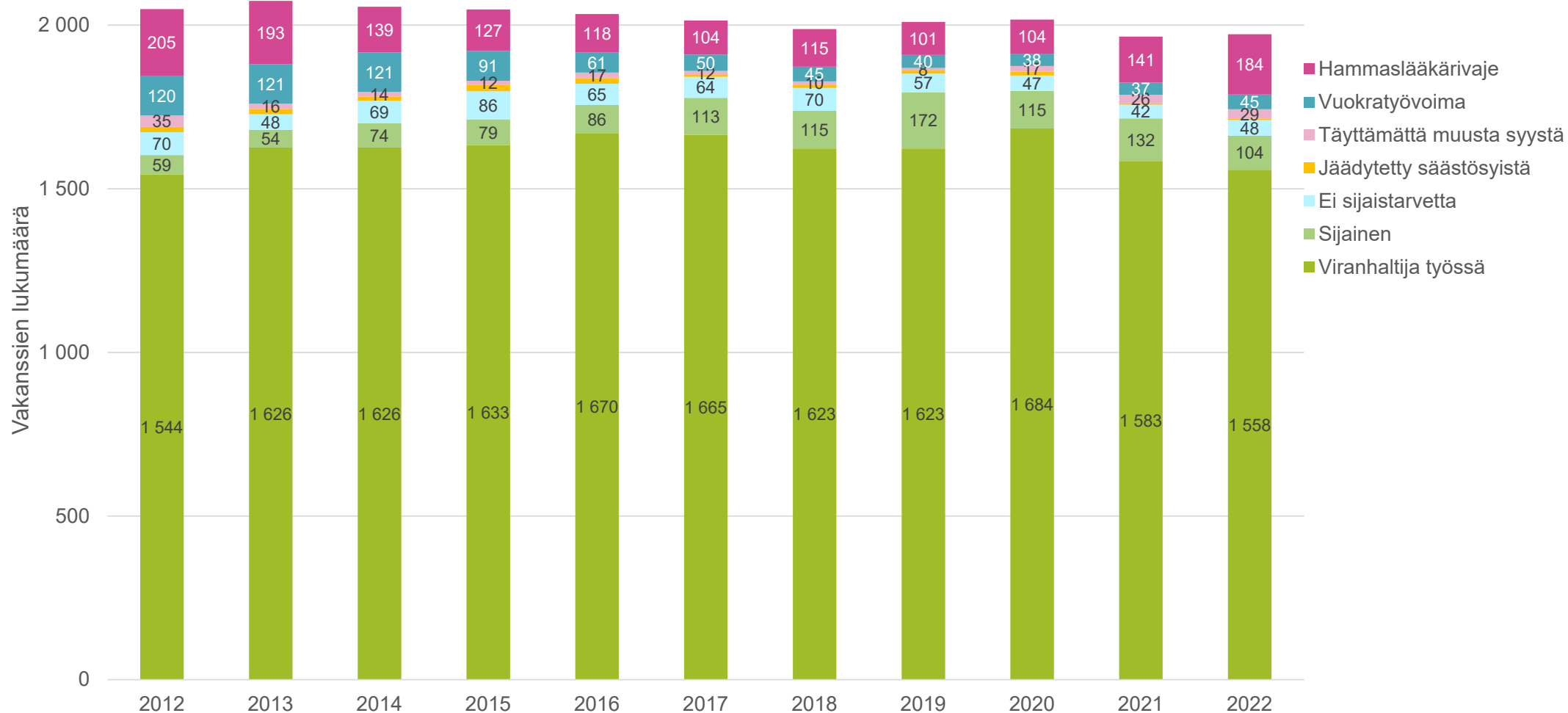
	EHL / Kliiniset erikoisalajat	EHL / Oikomis- hoito	EHL / Suukirurgia	EHL / Terveystenhoito
Työpaikalla 5.10.2022	73 (70)	75 (77)	11 (13)	26 (25)
Tilapäisesti poissa	13 (9)	11 (17)	2 (4)	5 (1)
Virka/toimi on avoin	4 (8)	17 (21)	3 (1)	3 (1)
Virkoja ja toimia yhteensä	90 (87)	103 (115)	15 (18)	34 (27)

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIEN VIRAT JA TOIMET LOKAKUUN ALUSSA 2018–2022

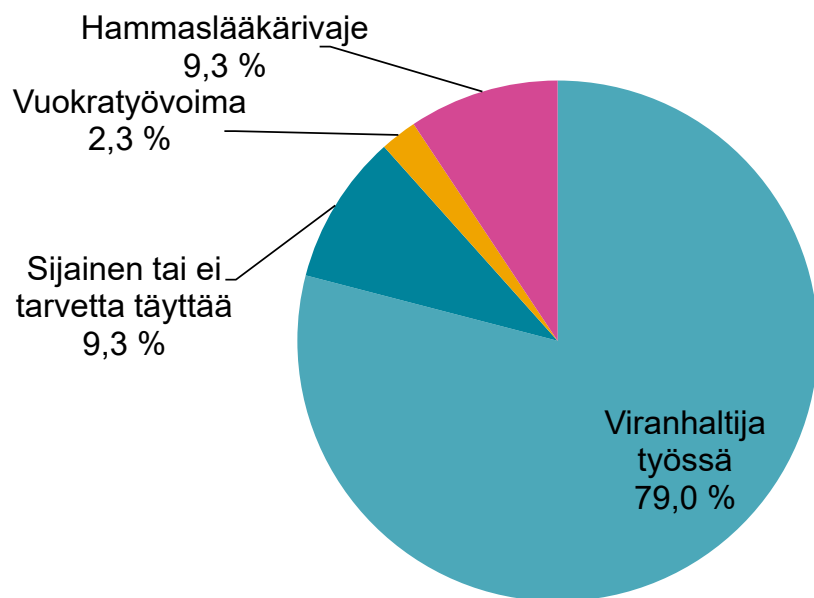
Virat ja toimet	2018 N	%	2019 N	%	2020 N	%	2021 N	%	2022 N	%
Viranhaltija työssä	1 623	81,6	1 623	80,7	1 684	83,5	1 583	80,5	1 558	79,0
Sijainen	117	5,9	172	8,6	115	5,7	132	6,7	104	5,3
Ei sijaistarvetta	70	3,5	57	2,8	47	2,3	42	2,1	48	2,4
Jäädetytty säästösyistä	10	0,5	9	0,4	12	0,6	4	0,2	4	0,2
Täyttämättä muusta syystä	10	0,5	8	0,4	17	0,8	26	1,3	29	1,5
Vuokratyövoima	45	2,3	40	2,0	38	1,9	37	1,9	45	2,3
Hammaslääkärivaje	115	5,8	101	5,0	104	5,1	141	7,2	184	9,3
Yhteensä	1 990	100	2 011	100	2 017	100	1 966	100	1 971	100

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIN VAKANSSIT KYSELYPÄIVÄNÄ 2012–2022 (KUNNALLINEN PALVELUTUOTANTO)

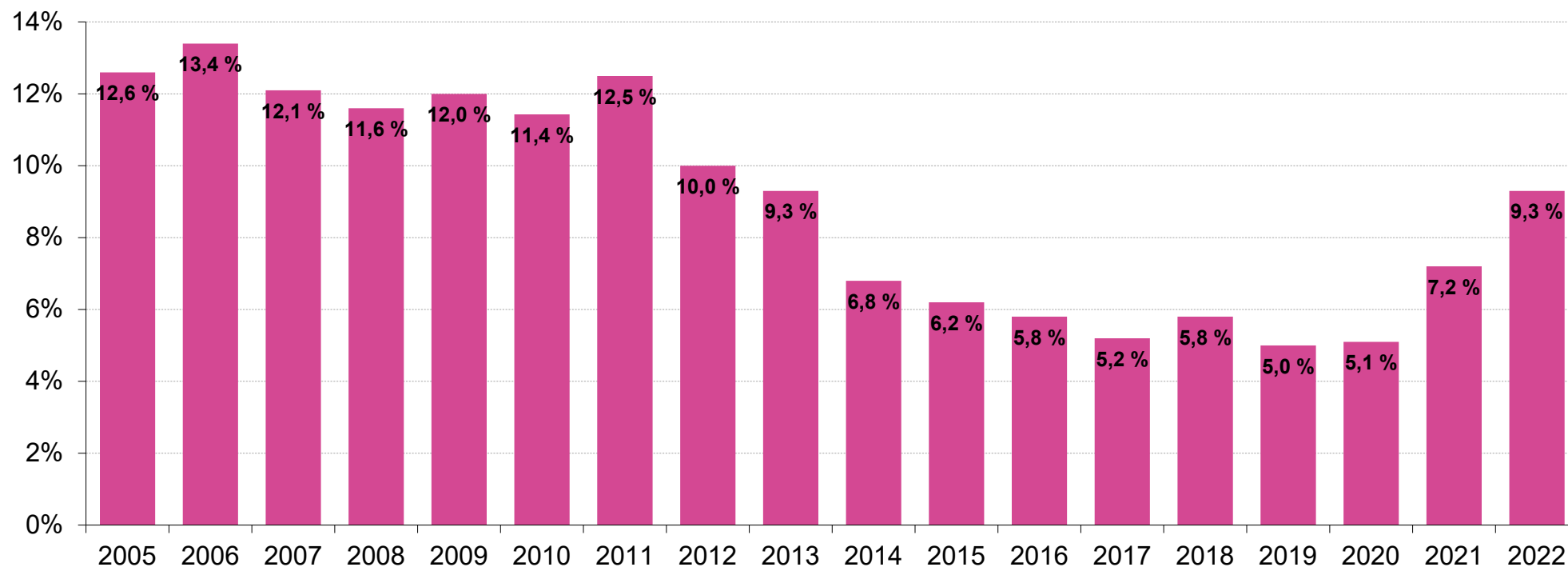

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIEN VIRAT JA TOIMET 5.10.2022

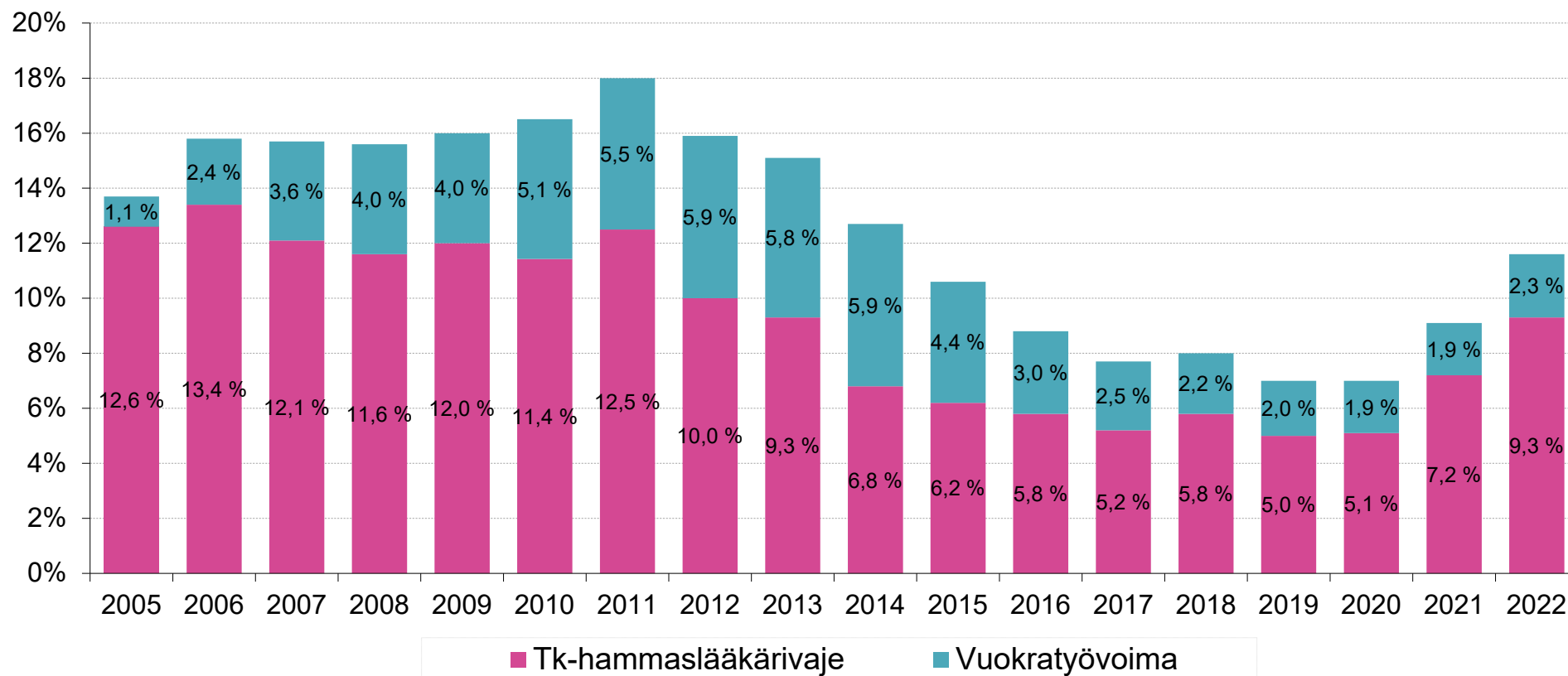

Virat ja toimet	Lkm	%
Viranhaltija työssä	1 558	79,0
Sijainen tai ei sijaistarvetta/ tarvetta täyttää	184	9,3
Vuokratyövoima	45	2,3
Hammaslääkärivaje	184	9,3
Yhteensä	1 971	100

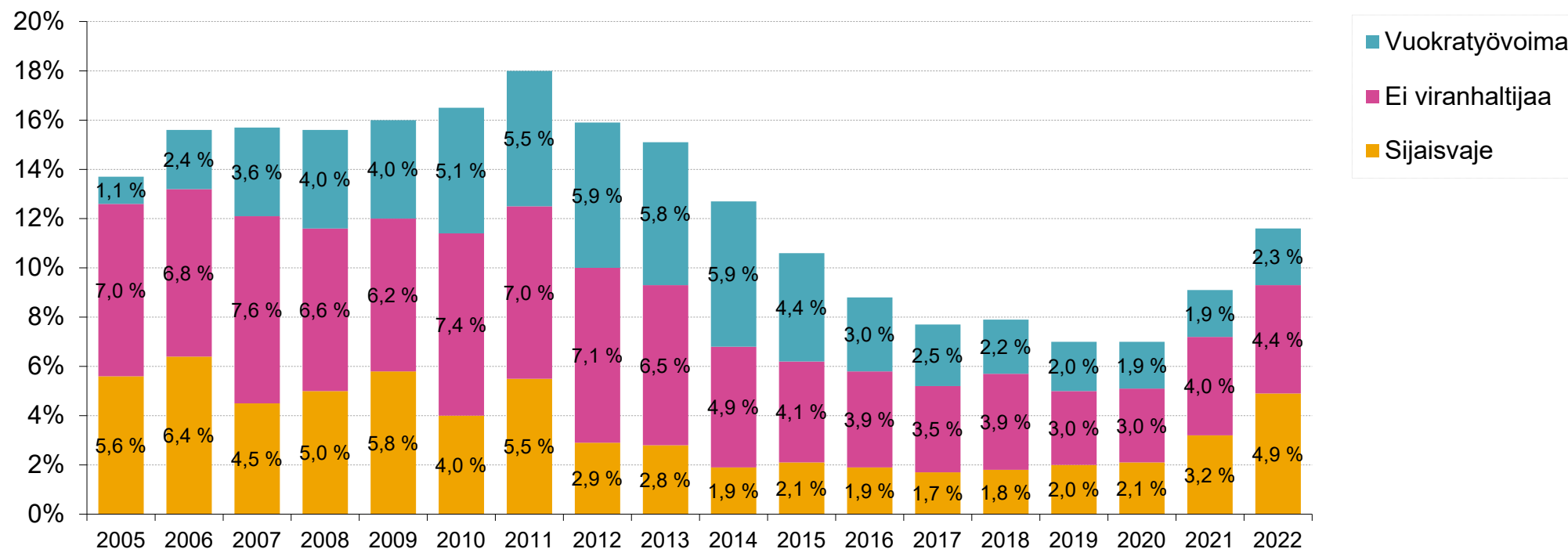
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJO 2005–2022

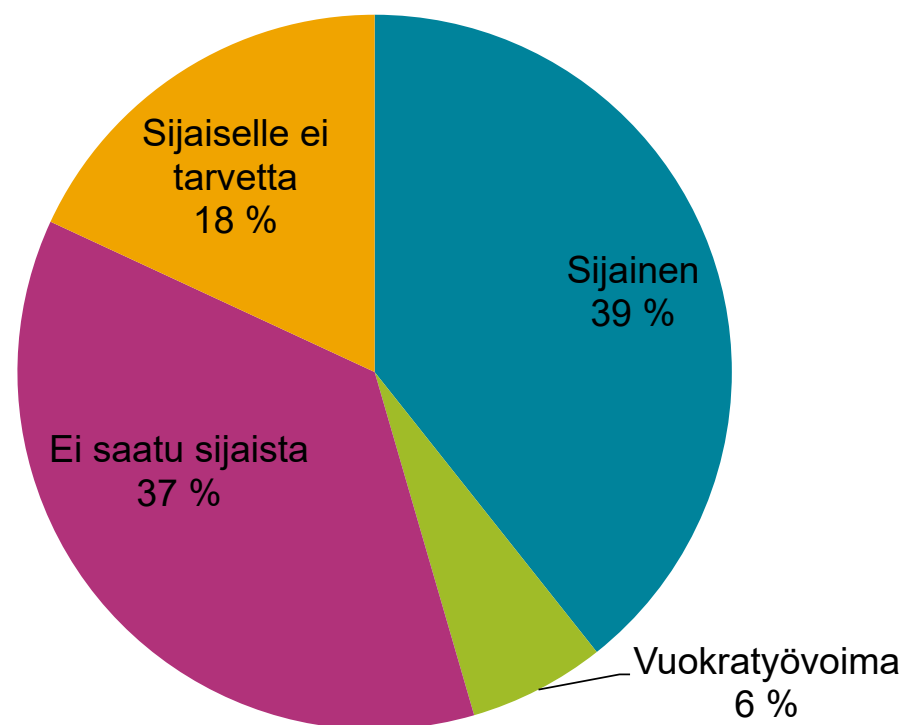
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE 2005–2022 JA VUOKRATYÖVOIMAN OSUUS

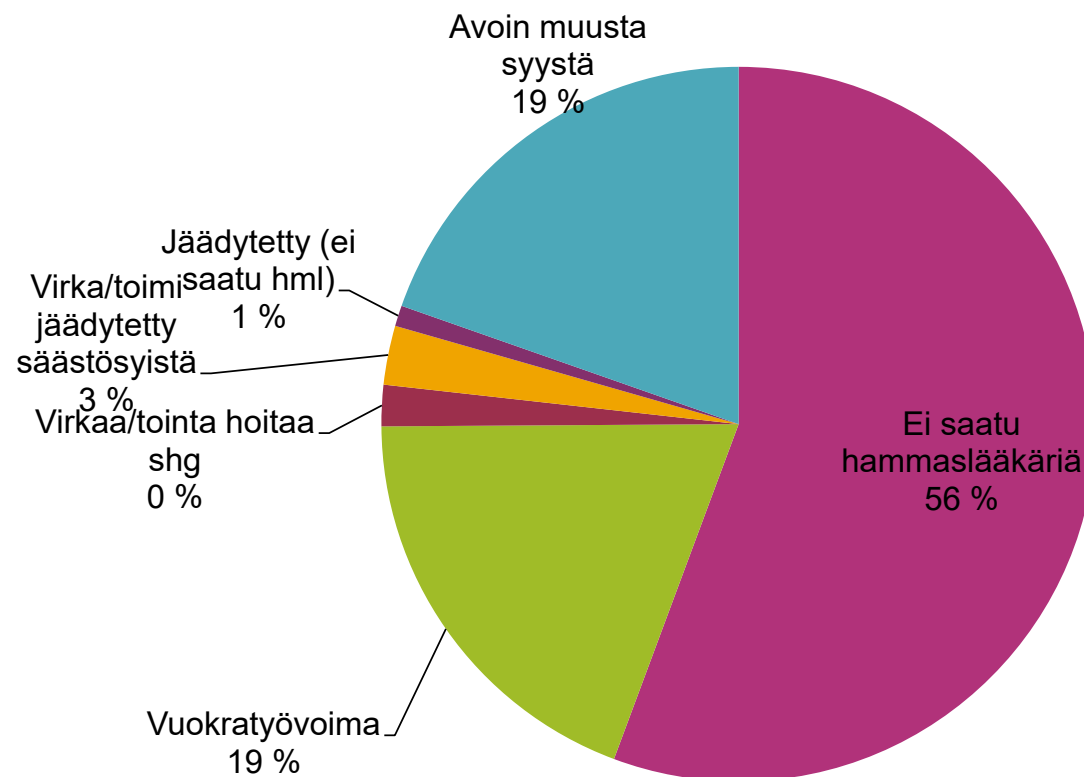
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE 2005–2022 LISÄTTYNÄ VUOKRATYÖVOIMALLA

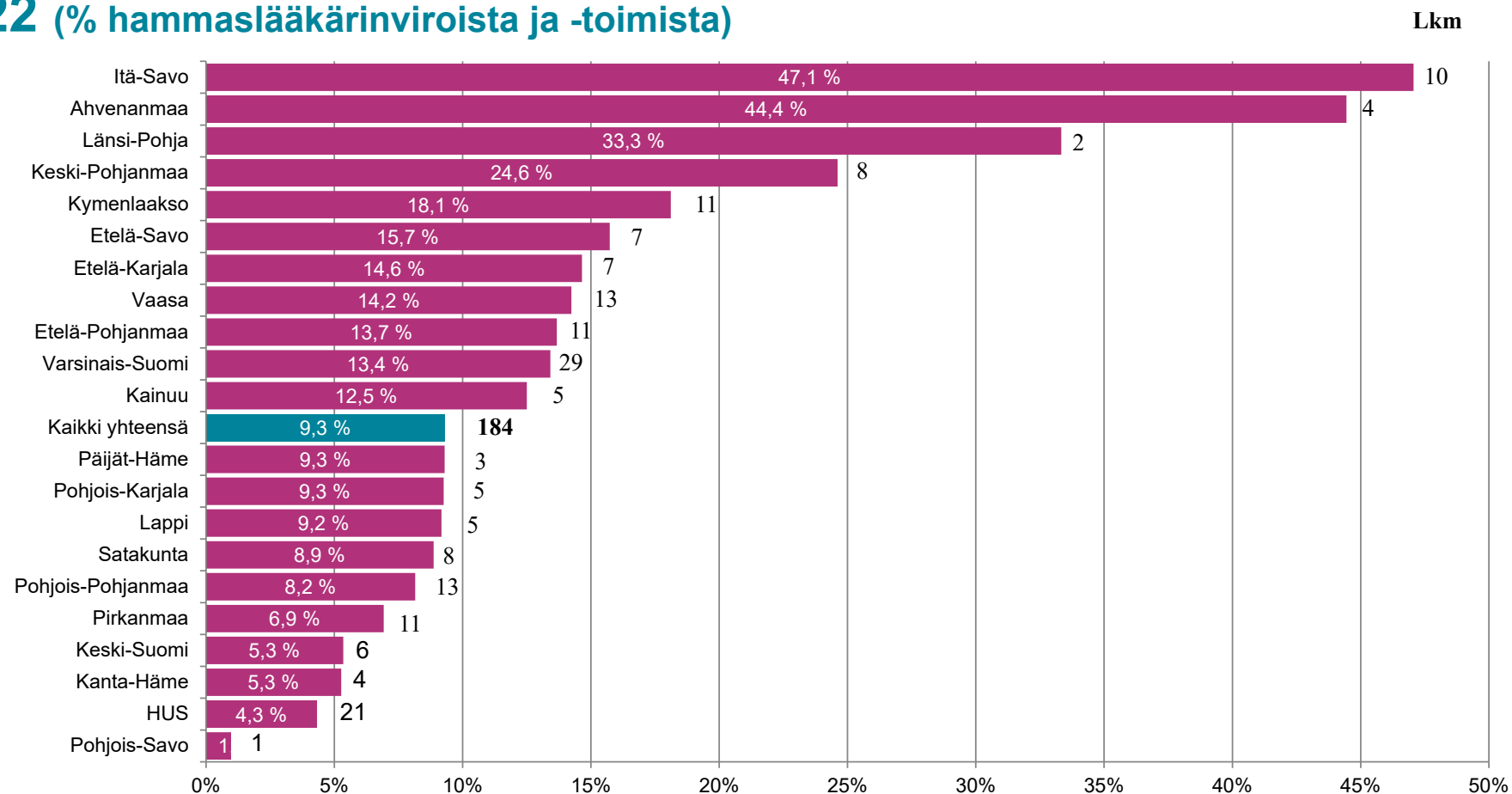
VIRAN- TAI TOIMENHALTIJA TILAPÄISESTI POISSA 5.10.2022

AVOIMET VIRAT JA TOIMET 5.10.2022

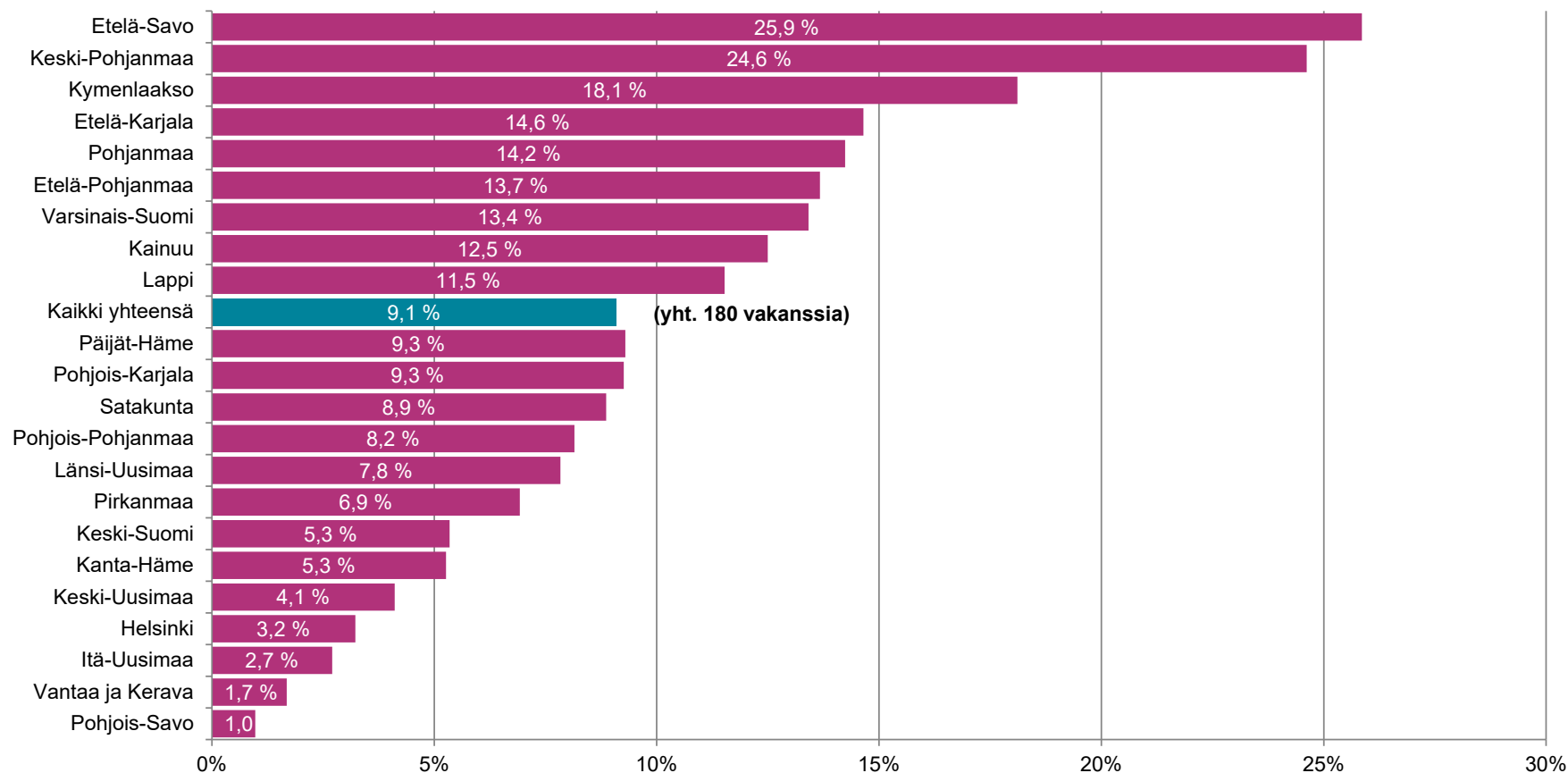

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE SAIRAANHOITOPIIREITTÄIN 5.10.2022 (% hammaslääkärinviroista ja -toimista)

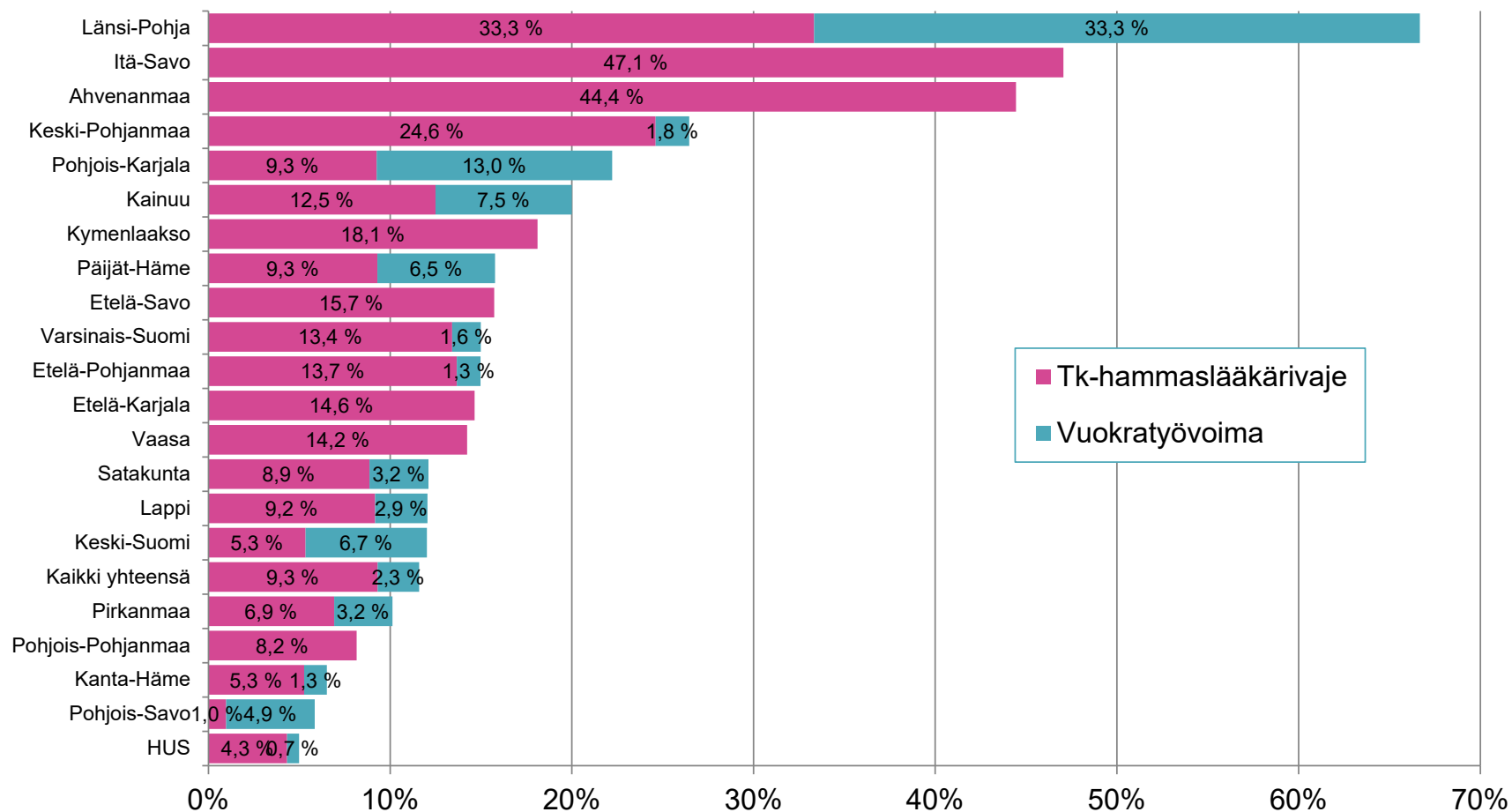
TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE HYVINVOINTIALUEITTAIN*

5.10.2022 (% hammaslääkärinviroista ja -toimista)

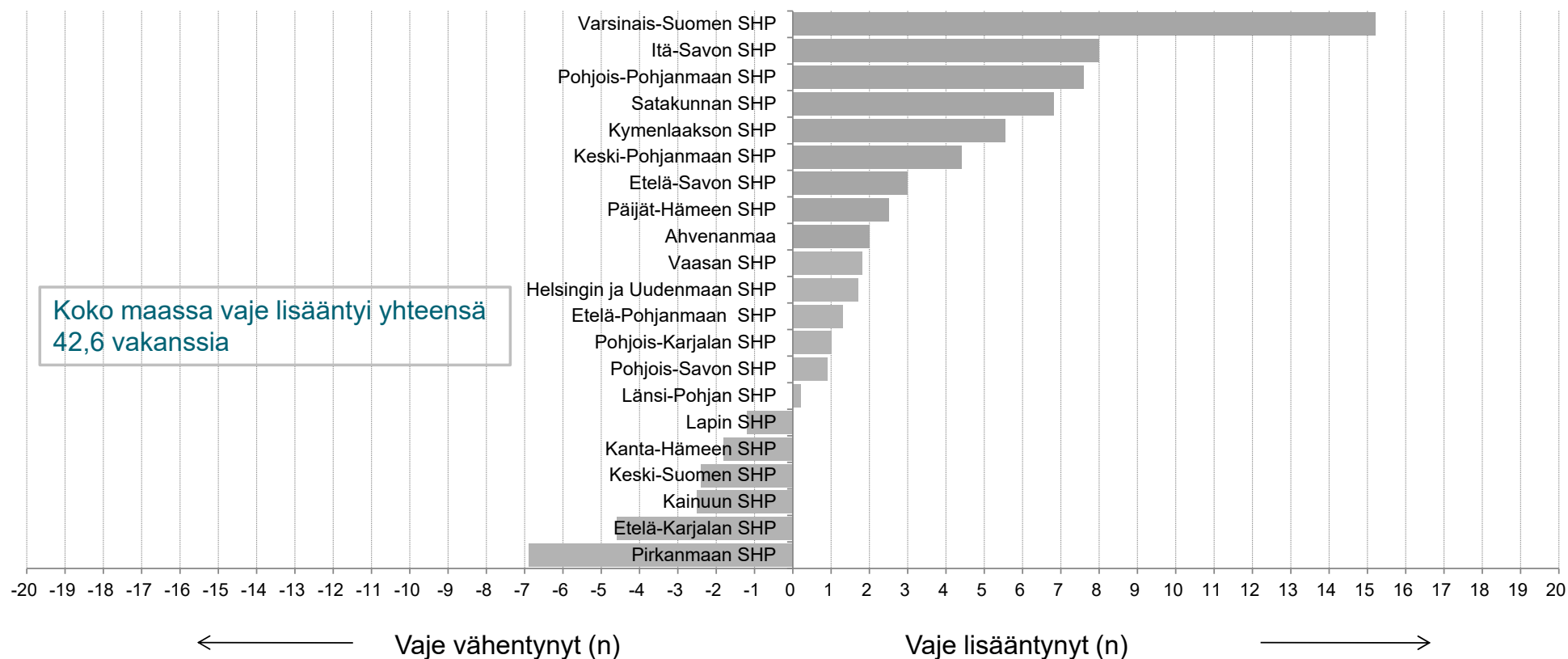

* Ahvenanmaa ei ole hyvinvointialue, vaan huolehtii itse sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä alueellaan.

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJE JA VUOKRATYÖVOIMAN KÄYTTÖ SAIRAANHOITOPIIREITTÄIN 5.10.2022

TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJEEN MUUTOS 2021–2022 SAIRAAHOITOPIIREITTÄIN. MUUTOS TÄYTTÄMÄTTÖMIEN VAKANSSIEN LUKUMÄÄRÄSSÄ.

Vajeen prosentuaalisia muutoksia sairaanhoitopiireittäin voi tarkastella THL:n Sotkanet.fi palvelussa <https://www.sotkanet.fi/>, ks. indeksi 3854 [”Täyttämättömien terveyskeskushammaslääkärin virkojen/toimien (hammaslääkärivaje) osuus kaikista terveyskeskushammaslääkärin viroista/toimista”]

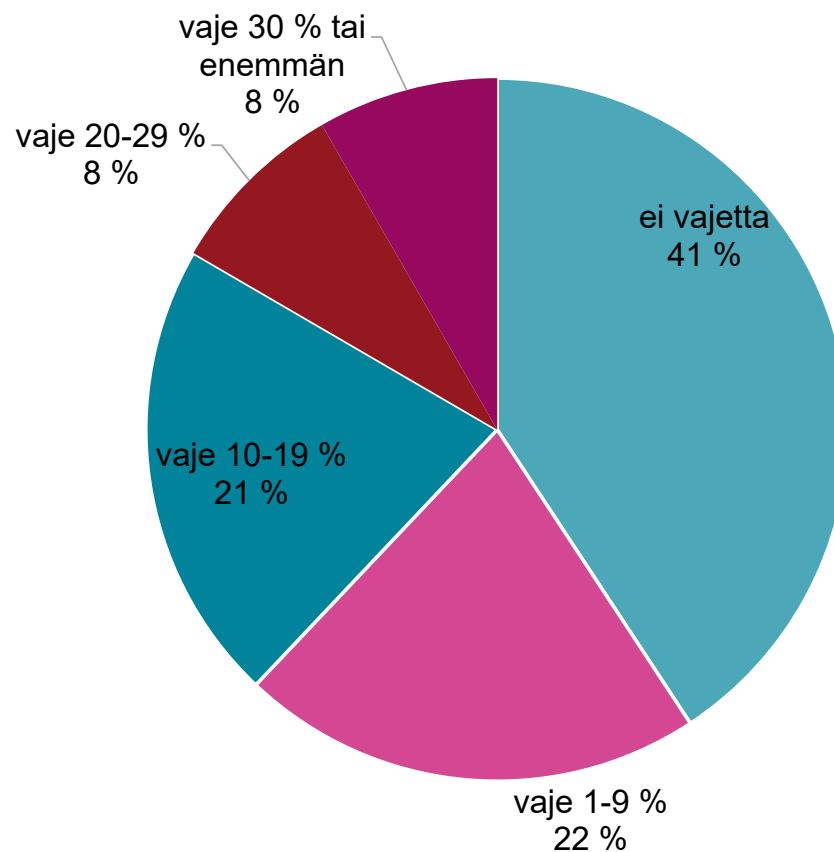
TERVEYSKESKUSTEN HAMMASLÄÄKÄRITILANNE 5.10.2022

Terveyskeskushammaslääkärin virat ja toimet sekä vakanssi- ja hammaslääkäritiheyslaskemat

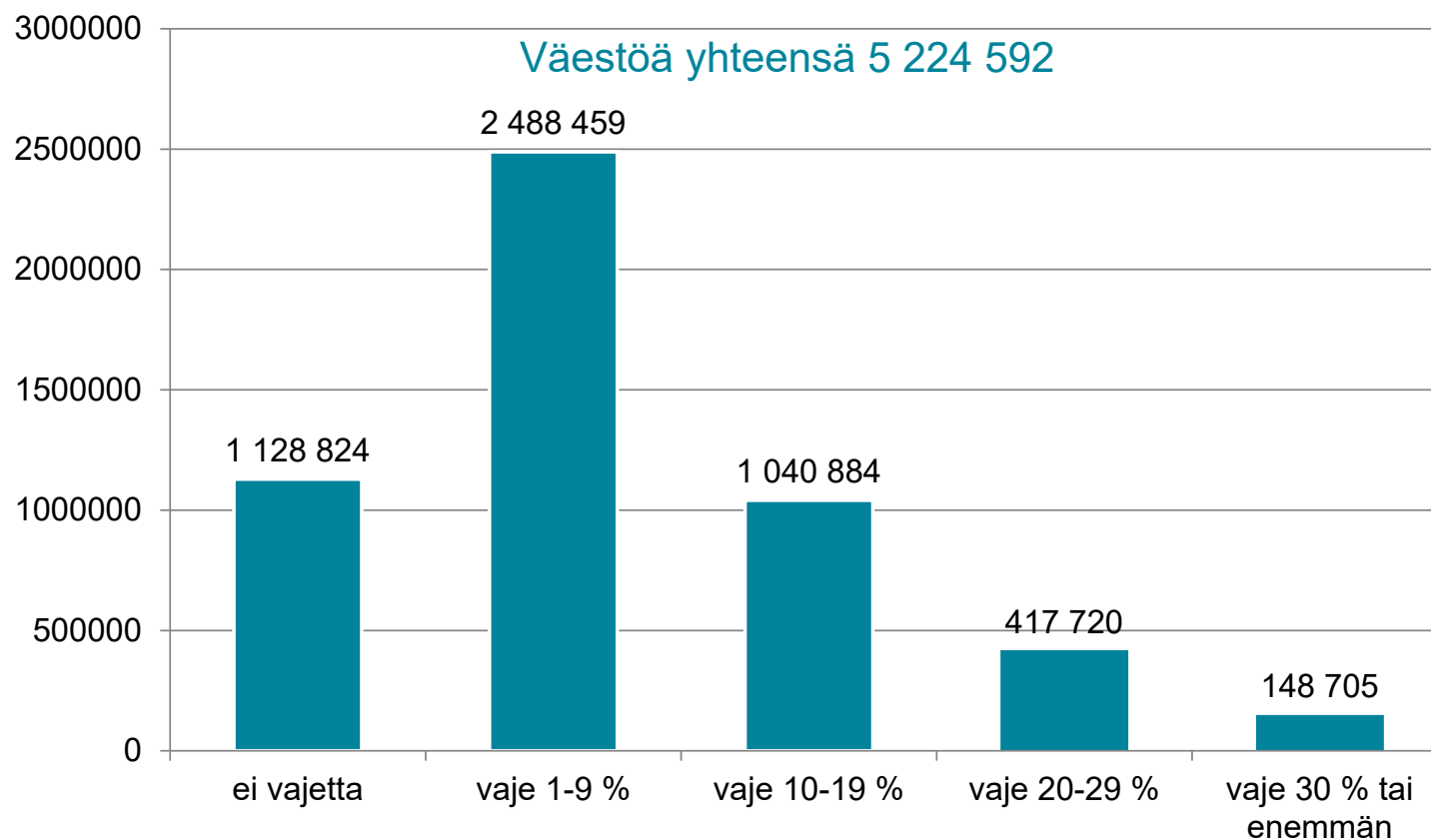
	Kaikki virat ja toimet	Virat/toimen- haltija työssä	Sijainen tai ei tarvetta täyttää	Vuokra- työvoima	Hammas- lääkärivaje	Hammas- lääkärivaje %	Asukkaita per tk-hml vakanssi	Asukkaita per hml**
Ahvenanmaa	9	3	0	0	4	44,4	3 372	1 517
Etelä-Karjalan SHP	47,1	34,8	5,4	0	6,9	14,6	2 677	1 687
Etelä-Pohjanmaan SHP	76,8	55,1	8,2	1	10,5	13,7	2 208	1 481
Etelä-Savon SHP	44,5	32,5	3	0	7	15,7	2 068	1 714
Helsingin ja Uudenmaan SHP	485,7	407,3	43	3,2	21	4,3	3 512	1 208
Itä-Savon SHP	21,3	11,3	0	0	10	47,1	1 867	1 726
Kainuun SHP	40	28	4	3	5	12,5	1 720	1 504
Kanta-Hämeen SHP	79,8	68,1	6,5	1	4,2	5,3	2 015	1 382
Keski-Pohjanmaan SHP	32,5	23,9	0	0,6	8	24,6	2 288	1 261
Keski-Suomen SHP	104,8	82,9	9,3	7	5,6	5,3	2 414	1 602
Kymenlaakson SHP	61	50,0	0	0	11,1	18,1	2 646	1 533
Lapin SHP	55,6	44	1	1,6	5,1	9,2	2 061	1 228
Länsi-Pohjan SHP	6	2	0	2	2	33,3	638	805
Pirkanmaan SHP	156	124,2	15	5	10,8	6,9	3 128	1 206
Pohjois-Karjalan SHP	54	42	0	7	5	9,3	3 024	1 783
Pohjois-Pohjanmaan SHP	160,7	131,7	15,7	0	13,1	8,2	2 523	1 065
Pohjois-Savon SHP	102,6	79,4	13,2	5	1	1,0	2 424	1 094
Päijät-Hämeen SHP	35,5	29,5	0,4	2,3	3,3	9,3	2 196	1 552
Satakunnan SHP	92,5	71,3	5	3	8,2	8,9	2 180	1 321
Vaasan SHP	89,9	65,9	11,2	0	12,8	14,2	1 887	1 306
Varsinais-Suomen SHP	216,2	171,2	10,5	3,4	29	13,4	2 174	934
Koko Suomi	1971,4	1557,9	151,4	45,1	183,6	9,3	2 650	1 240

** Asukkaita sairaanhoitopiirissä työskentelevää hammaslääkärinä kohti; mukana eri sektoreilla työskentelevät hammaslääkärit; lähde: Suomen Hammaslääkäriliiton jäsenrekisteri (laskennassa huomioitu myös liittoon kuulumattomat) [11.1.2023]

TERVEYSKESKUSTEN (N=108) JAKAUTUMINEN (%) VAJEPROSENTIN MUKAAN

VÄESTÖN JAKAUTUMINEN (ASUKKAITA) TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIVAJEEN MUKAAN 5.10.2022

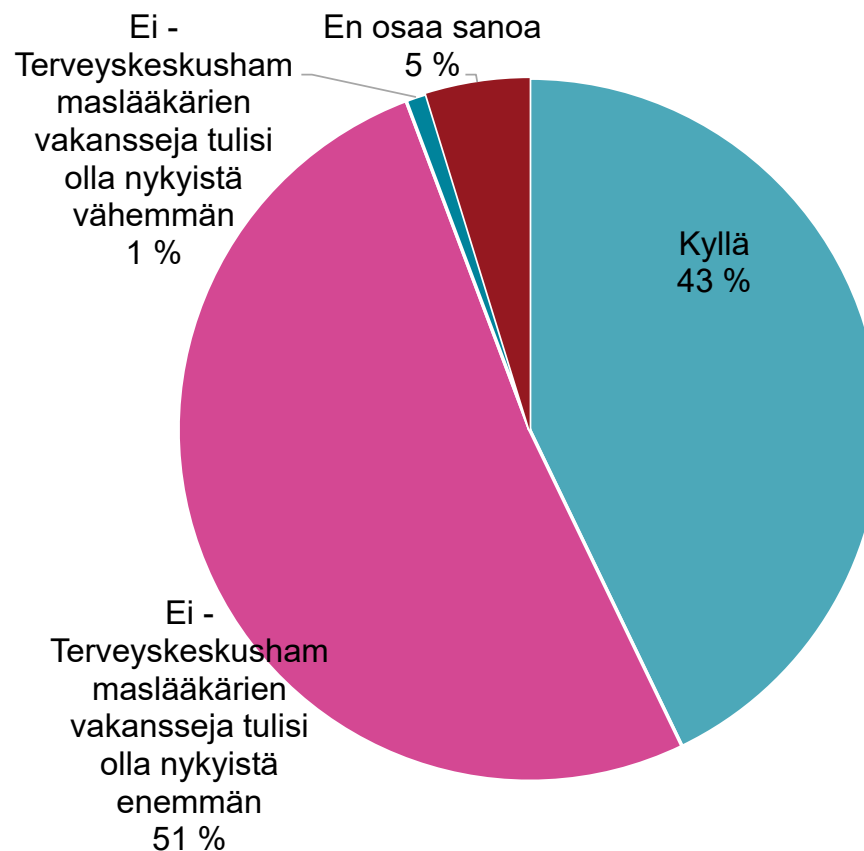

ONKO VAKANSSIMITOITUS SOPIVA? (2022)

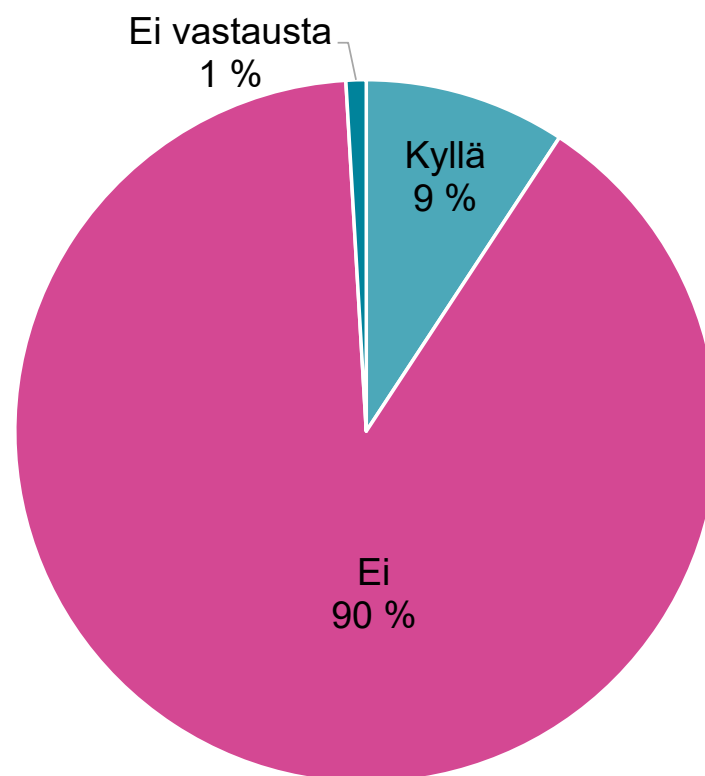
”ARVIOI, MIKÄ OLISI TERVEYSKESKUKSEESI SOPIVA TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄRIN VAKANSSIEN LUKUMÄÄRÄ SUHTEESSA PALVELUJEN TARPEESEEN? OLETA VASTATESSASI, ETTÄ TERVEYSKESKUSHAMMASLÄÄKÄREITÄ OLISI SAATAVILLA/REKRYTOITAVISSA ALUEELLANNE.”

Lisätarpeeksi arvioitiin yhteensä 207 terveyskeskushammaslääkärin vakanssia (2021: 164)

- Osa kertoi lisätietona ennakoineensa vastauksessa hoitotakuun tiukennusta
- Osa ilmoitti myös erikoishammaslääkärin lisästarpeista, mutta niistä ei kysytty tässä eikä niitä siksi huomioitu laskennassa

ONKO EDUSTAMASSASI Terveyskeskuksessa tehty vakanssi- muutoksia, jotka ennakoivat hyvinvointialueille siirtymistä (esim. vakanssien lakkauttamisia, lisäyksiä tai siirtoja perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä)? (2022)

- Yksi perushoidon ja yksi ylihammaslääkärin vakanssi muutettu vastaavan hammaslääkärin vakanssiksi
- Erikoishammaslääkärin vakanssien määrää lisätty
- Lisätty 0,5 vakanssia
- Perustettu kuudes virka, jotta osa-aikaisia sijaistavalle hammaslääkärille saatiin vakituinen työsuhde
- Vastaavan hammaslääkärin virka muuttuu hammaslääkärin tehtäväksi
- Yhden hammaslääkärivakanssin muutos erikoishammaslääkärin vakanssiksi
- Yksi erikoishammaslääkärin virka jaettiin kahdeksi puolikkaaksi erikoishammaslääkärin toimeksi ja oikojahammaslääkäri siirrettiin terveyskeskushammaslääkärin toimesta erikoishammaslääkärin toimeen
- Yksi hammaslääkärin vakanssi muutettiin erikoishammaslääkärin vakanssiksi
- Yksi vakanssi on poistettu 2 v sitten Se oli ollut pitkään täyttämättä, eikä ollut edes yritetty täyttää

OSTOPALVELUT 2022

= hammaslääkäripalveluja ostetaan yksityissektorilta (tai toiselta terveyskeskukselta)

Päivystykseen säännöllisen työajan ulkopuolella

- **28** hammaslääkäriytyövuotta (2021: 24)
- 37 % terveyskeskuksista käyttää ostopalveluja (2021: 39 %)

Normaaliin toimintaan

- **133** hammaslääkäriytyövuotta (2021: 142)
- 38 % terveyskeskuksista käyttää ostopalveluja (2021: 32 %)

Erikoishammashoitoon (Huom! Ei tarkoita erikoissairaanhoidoa)

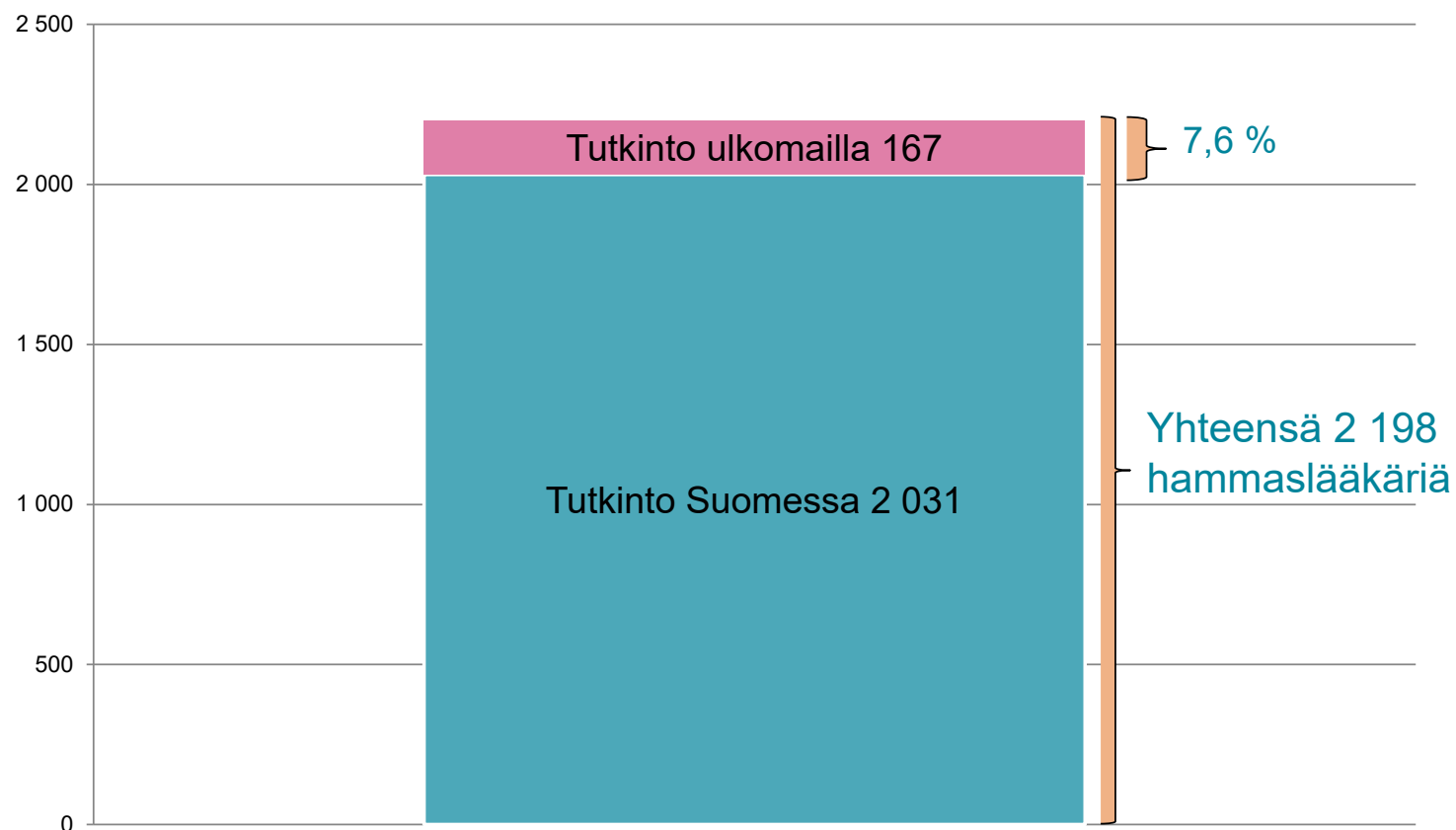
- **18** hammaslääkäriytyövuotta (2021: 27)
- 68 % terveyskeskuksista käyttää ostopalveluja (2021: 68 %)

ULKOISTETUT HAMMASHOITOLAT 5.10.2022

- Kyselyhetkellä yhteensä 31 hammashoitola/terveyskeskusta oli ulkoistettu (2021: 31)
- Ulkoistettujen yksiköiden yhteenlaskettu väestöpohja oli 327 483 asukasta (2021: 327 695)
- Ulkoistuksista vastaavat yritykset olivat Terveystalo, Mehiläinen, Pihlajalinna ja Coronaria (Coronia ei ole vastannut kahtena viime kertana kyselyyn, heiden osalta käytetään 2020 tietoja)
- Ulkoistetuissa hammashoitoloissa oli kyselypäivänä töissä yhteensä 106 terveyskeskushammaslääkäriä ja 10 erikoishammaslääkäriä vastaava määrä hammaslääkäriä työvoimaa (2021: 103 ja 13); laskennalliset vakanssipohjat ulkoistetuissa yksiköissä olivat yhteensä 126 ja 12 (2021: 118 ja 14)

KOKO- TAI OSA-AIKAISESSA TYÖ- TAI VIRKASUHTEESSA OLEVIEN HAMMASLÄÄKÄRIEN LUKUMÄÄRÄ HENKILÖLUKUNA JA KUINKA MONI HEISTÄ ON SUORITTANUT HAMMASLÄÄKÄRIN PERUSTUTKINTONSA ULKOMAILLA. (2022)

”ARVIOI TYÖVOIMAN SAATAVUUTTA ALUEELLANNE SEURAAVIEN AMMATTIRYHMIEN OSALTA JA AJATELLEN TERVEYSKESKUKSEN TILANNETTA”

